

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 20 marca 1948 r.

Nr 14

T R E Ś C :

ROZPORZĄDZENIE

Poz.: 106 — Ministra Skarbu z dnia 12 marca 1948 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 30 stycznia 1948 r. o obowiązku społecznego oszczędzania, wydane co do §§ 6, 8 ust. 1 i 4, 9, 11, 12, 13, 14, 16 ust. 1 i 3, 30 i 35 w porozumieniu z Ministrami Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych, co do § 14 nadto w porozumieniu z Ministrem Apropowizacji, a co do § 39 ust. 2 w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych 305

106

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 12 marca 1948 r.

w sprawie wykonania ustawy z dnia 30 stycznia 1948 r. o obowiązku społecznego oszczędzania, wydane co do §§ 6, 8 ust. 1 i 4, 9, 11, 12, 13, 14, 16 ust. 1 i 3, 30 i 35 w porozumieniu z Ministrami Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych, co do § 14 nadto w porozumieniu z Ministrem Apropowizacji, a co do § 39 ust. 2 w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Na podstawie art. 7 ust. 3, 8 ust. 1, 10 ust. 2, 14 ust. 3, 24 ust. 2 i art. 36 ustawy z dnia 30 stycznia 1948 r. o obowiązku społecznego oszczędzania (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 74), art. 58 dekrety z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 174) oraz § 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1924 r. o Pocztovej Kasie Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 545) zmienionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 111) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Powołane w niniejszym rozporządzeniu artykuły bez bliższego określenia oznaczają artykuły ustawy z dnia 30 stycznia 1948 r. o obowiązku społecznego oszczędzania (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 74), paragrafy bez bliższego określenia—paragrafy niniejszego rozporządzenia.

2. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o ustawie bez bliższego określenia — rozumieć należy ustawę z dnia 30 stycznia 1948 r. o obowiązku społecznego oszczędzania.

3. Wyrazy „władze podatkowe“ oznaczają władze podatkowe związków samorządu terytorialnego (zarządy gmin).

Skrót „S.F.O.“ oznacza Społeczny Fundusz Oszczędnościowy.

Skrót „B.G.K.“ oznacza Bank Gospodarstwa Krajowego.

Skrót „P.K.O.“ oznacza Pocztową Kasę Oszczędności.

Skrót „K.K.O.“ oznacza Komunalne Kasy Oszczędności.

Do art. 3 pkt 4).

§ 2. 1. Zwolnienie od obowiązku społecznego oszczędzania przysługuje spółdzielniom określonym w art. 3 pkt 4) od miesiąca, w którym Związek Rewizyjny Spółdzielni R. P. wydał decyzję o przyjęciu spółdzielni w poczet członków Związku.

2. W przypadku, gdy Związek Rewizyjny lub Państwowa Rada Spółdzielcza stwierdzi, że działalność danej spółdzielni jest niezgodna z zasadami ruchu spółdzielczego, spółdzielnia ta podlega obowiązkowi społecznego oszczędzania począwszy od dnia 1 miesiąca następującego po dacie stwierdzenia.

Do art. 3 pkt 6).

§ 3. 1. Jeżeli osoby prawne, określone w art. 3 pkt 6), wśród źródeł przychodu posiadają również przedsiębiorstwa obliczone na zysk, podlegają one obowiązkowi społecznego oszczędzania od nadwyżek uzyskanych z tych przedsiębiorstw, chociażby nadwyżki te łącznie z nadwyżkami z innych źródeł były zgodnie ze statutem obracane w całości na cele ogólnej użyteczności, naukowe, oświatowe, kulturalne, sportowe, wyznaniowe, opieki społecznej i dobro-

czynne; ewentualne niedobory z innych źródeł przychodów nie podlegają potrąceniu od części dochodu uzyskanej z przedsiębiorstw.

2. Osoby prawne osiągające dochód z innych źródeł niż z przedsiębiorstw podlegają obowiązkowi społecznego oszczędzania od całości dochodu, jeżeli dochód obracany jest choćby częściowo na inne cele niż wymienione w art. 3 pkt 6.

3. Nie uważa się za przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 3 pkt 6) sporadycznie urządzanych imprez o charakterze rozrywkowym, widowiskowym, sportowym itp., chociażby te imprezy były przedsięwzięte dla zysku.

Do art. 3 pkt 7).

§ 4. Związki zawodowe, które choćby częściowo obracają dochód na inne cele aniżeli przewidziane w statucie, podlegają obowiązkowi społecznego oszczędzania od całości dochodu.

Do art. 7 ust. 3 i art. 8 ust. 1.

§ 5. 1. Ustalanie wysokości rocznych wkładów (składek) oszczędnościowych, przyjmowanie wpłat, wydawanie książeczek oszczędnościowo-inwestycyjnych, dokonywanie czynności, związanych z wycofaniem wkładów (art. 14 ust. 1 pkt 3), zwrotami (art. 20—22), odliczeniami (art. 24), oprocentowaniem oraz wypłatami z jakiegokolwiek tytułu w stosunku do uczestników funduszy A i C S.F.O. porucza się P.K.O.

2. Jako zbiornice P.K.O. dla powyższych czynności ustanawia się na podstawie § 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 545), zmienionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 111), urzędy skarbowe i urzędy rewizyjne.

§ 6. Ustalanie wysokości rocznych wkładów oszczędnościowych, zawiadamianie uczestników o ustalonych rocznych wkładach, wzywanie do zapłaty, przyjmowanie wpłat i odprowadzanie zebranych na S.F.O. sum do właściwych K.K.O. — w stosunku do uczestników funduszu B — należy do władz podatkowych.

§ 7. 1. Wydawanie książeczek oszczędnościowo-inwestycyjnych, dokonywanie wpisów w tych książeczkach o wpłatach na poczet rocznych wkładów i o wpłatach rocznych wkładów oraz czynności związane z wycofaniem wkładów (art. 14 ust. 1 pkt 3), zwrotami (art. 20—22), odliczeniami (art. 24), oprocentowaniem oraz wypłatami z jakiegokolwiek tytułu w stosunku do uczestników funduszu B porucza się powiatowym K.K.O.

2. Wpis wpłaty w książeczce oszczędnościowo-inwestycyjnej może być również dokonany na podstawie kwitu wydanego przez władzę podatkową lub też urzędowego dowodu przekazu lub przelewu na rachunek wkładu oszczędnościowego.

§ 8. 1. Zbiornice P.K.O. (§ 5 ust. 2) obowiązane są przelewać zebrane na S.F.O. sumy do P.K.O. bieżąco, najpóźniej jednak w dniach 10, 20 i ostatnim każdego miesiąca. W tych samych terminach władze podatkowe obowiązane są przelewać zebrane na S.F.O. sumy do właściwych powiatowych K.K.O.

2. P.K.O. czuwa nad prawidłowym wykonaniem czynności powierzonych zbiornicom P.K.O., dokonuje kontroli i jest odpowiedzialna za terminowe przelewanie sum do B.G.K.

3. P.K.O. oraz K.K.O. przelewają zebrane sumy do B.G.K. 1 i 15 każdego miesiąca.

4. Odpowiedzialność za zebrane sumy funduszu B ponoszą gminy do czasu przelania ich do K.K.O., po czym K.K.O. w stosunku do funduszu B, a P.K.O. w stosunku do funduszy A i C — do czasu przelania sum do B.G.K.

§ 9. Nad prawidłowym wykonaniem czynności władz podatkowych czuwają pełnomocnicy rządowi do spraw podatku gruntowego.

§ 10. P.K.O. oraz powiatowe K.K.O. winny na żądanie B.G.K. udzielać mu wszelkich wyjaśnień w sprawach S.F.O., a co kwartał składać sprawozdanie.

§ 11. Powiatowe K.K.O. winny do dnia 10 każdego miesiąca przysyłać powiatowemu pełnomocnikowi rządowemu do spraw podatku gruntowego sprawozdanie o wysokości otrzymanych sum na fundusz B z wyszczególnieniem sum wpłaconych w poszczególnych gminach.

§ 12. B.G.K. przysyła raz na kwartał Głównemu Pełnomocnikowi Rządowemu do spraw podatku gruntowego sprawozdanie o wysokości zebranych sum na fundusz B z wyszczególnieniem sum wpłaconych w poszczególnych powiatach.

§ 13. Szczegółowe instrukcje dotyczące wewnętrznego postępowania zbiornic P.K.O. i powiatowych K.K.O., jak również sposobu rozliczenia między P.K.O., K.K.O. i S.F.O. ustali Minister Skarbu na wniosek Banku Gospodarstwa Krajowego, przedstawiony w porozumieniu z zainteresowanymi instytucjami. Instrukcje dla władz podatkowych ustali Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych na wniosek Głównego Pełnomocnika Rządowego do spraw podatku gruntowego po zasięgnięciu opinii Związku Komunalnych Kas Oszczędności R. P.

§ 14. Główny Pełnomocnik oraz pełnomocnicy rządowi do spraw podatku gruntowego podlegają w zakresie czynności przekazanych im niniejszym rozporządzeniem Ministrowi Skarbu.

§ 15. Właściwą miejscowo zbiornicą P.K.O. dla uczestników funduszy A i C jest urząd skarbowy bądź rewizyjny właściwy dla uczestnika jako podatnika podatku dochodowego bądź właściwy dla uczestnika według jego miejsca zatrudnienia

bądź też — dla uczestnika otrzymującego wynagrodzenia łączne (§ 18) — według jego miejsca zamieszkania w dniu 31 grudnia roku poprzedzającego płatność rocznego wkładu oszczędnościowego.

§ 16. 1. Właściwą miejscowo dla uczestników funduszu B władzą podatkową jest władza właściwa dla nich jako dla podatników podatku gruntowego.

2. Właściwą miejscowo K.K.O. dla uczestników funduszu B jest K.K.O. tego powiatu, w którym jest położona siedziba władzy podatkowej.

3. W przypadku, gdy na terenie danego powiatu nie ma czynnej powiatowej K.K.O., czynności powiatowej K.K.O. będą powierzone innej K.K.O. przez B.G.K. w porozumieniu z Głównym Pełnomocnikiem Rządowym do spraw podatku gruntowego i Związkiem Komunalnych Kas Oszczędności R. P.

Do art. 9.

§ 17. 1. Uczestnicy funduszu B oraz ci, spośród uczestników funduszu C, którzy, podlegając obowiązkowi społecznego oszczędzania z tytułu łącznych wynagrodzeń, otrzymują od poszczególnych pracodawców wynagrodzenia nie przekraczające w stosunku rocznym kwoty 240.000 zł, spełniają swój obowiązek społecznego oszczędzania przez uiszczenie rocznego wkładu oszczędnościowego na zasadach § 44 ust. 1.

2. Pozostali uczestnicy S.F.O. obowiązani są wpłacać w ciągu roku składki oszczędnościowe, a po ustaleniu rocznego wkładu oszczędnościowego — różnicę między ustaloną kwotą rocznego wkładu oszczędnościowego a sumą wpłaconych w danym roku składek oszczędnościowych (art. 27 ust. 2 i § 44).

§ 18. 1. Obowiązkowi społecznego oszczędzania podlegają osoby otrzymujące równocześnie od dwóch lub od większej ilości pracodawców wynagrodzenie, jeżeli suma tych wynagrodzeń przekroczyła 240.000 zł w roku kalendarzowym.

2. Osoby wymienione w ust. 1 podlegają obowiązkowi społecznego oszczędzania również w przypadku, gdy nie podlegają opodatkowaniu od łącznych wynagrodzeń.

Przykłady.

I. Pracownik otrzymał w ciągu roku od pracodawcy A wynagrodzenie

w kwocie	320.000 zł
oraz od pracodawcy B wynagrodzenie w kwocie	120.000 „
łącznie zatem w ciągu roku wynagrodzenia wyniosły	440.000 „

Na pracowniku tym ciąży więc obowiązek obliczenia i wpłaty rocznego wkładu oszczędnościowego od sumy 440.000 zł; wkład ten według stopy 2% wynosi 8.800 zł, ponieważ jednak

pracownik wpłacił w ciągu roku składki oszczędnościowe od kwoty 320.000 zł (stopy 1⁰/₀) w wysokości 3.200 zł, pozostaje do wpłacenia różnica w sumie 5.600 zł.

II. Pracownik otrzymał w ciągu roku od prywatnego pracodawcy wynagrodzenie w kwocie 180.000 zł oraz jako funkcjonariusz państwowy wynagrodzenie w kwocie 160.000 „

Na pracowniku tym ciąży obowiązek obliczenia i wpłaty rocznego wkładu oszczędnościowego od łącznej sumy wynagrodzeń, to jest od 340.000 zł.

§ 19. 1. W przypadkach otrzymywania przez uczestnika funduszu C wynagrodzeń od dwóch lub od większej ilości pracodawców obowiązek wnoszenia składek oszczędnościowych istnieje odrębnie co do wynagrodzenia lub wynagrodzeń wypłacanych przez każdego pracodawcę.

2. W przypadkach wypłacania przez pracodawcę dwóch lub więcej wynagrodzeń jednemu pracownikowi, pracodawca winien obliczyć i pobrać składkę oszczędnościową, przyjmując za podstawę łączną sumę wynagrodzeń.

§ 20. Kwotę świadczenia wykonanego w danym roku przez uczestnika funduszu C stanowi suma pobranych i wniesionych przez pracodawcę bądź przez pracodawców (art. 30 ust. 1 oraz § 19), jak również zarachowanych uczestnikowi przez właściwą zbiornicę składek oszczędnościowych w przypadkach określonych w § 21 ust. 2 i 3.

Do art. 10.

§ 21. 1. Za należności S.F.O. z tytułu niewykonania przez pracodawcę obowiązku pobrania we właściwej wysokości i wniesienia, jak również z tytułu pobrania, lecz nie wniesienia w terminie składek oszczędnościowych uczestników funduszu C (art. 30 ust. 1 i § 42) odpowiada wyłącznie pracodawca.

2. Składki oszczędnościowe należne od pracodawcy z tytułu pobrania składek ulegają zarachowaniu na rzecz uczestnika niezależnie od tego, czy zostały przez pracodawcę wpłacone. Zarachowanie następuje w ciężar S.F.O.

3. Jeśli pracodawca przejął na siebie obowiązek opłacania składek oszczędnościowych za pracownika lub nie pobrał składek, składki oszczędnościowe ulegają zarachowaniu na rzecz pracownika w tych tylko przypadkach, gdy zostały przez pracodawcę wpłacone lub od niego ściągnięte. Jeżeli wpłacona lub ściągnięta suma nie wystarcza na pokrycie w całości należnych składek oszczędnościowych, rozdział tej sumy nastąpi proporcjonalnie do kwot należnych składek.

Do art. 13.

§ 22. 1. Każdy uczestnik S.F.O. otrzymuje książeczkę oszczędnościowo-inwestycyjną tego funduszu, którego jest uczestnikiem.

2. Książeczka winna zawierać:

- a) na okładce napis: „książeczka oszczędnościowo-inwestycyjna Społecznego Funduszu Oszczędnościowego“, oznaczenie rodzaju funduszu (A, B lub C), numer porządkowy oraz dokładne oznaczenie właściciela książeczki, nazwę instytucji wystawiającej książeczkę oraz miejsce i datę jej wystawienia;
- b) w treści — pouczenie dla uczestników funduszu o prawach i obowiązkach uczestnika oraz odpowiednie rubryki dla dokonywania wpisów.

§ 23. Książeczki oszczędnościowo-inwestycyjne wystawiają uczestnikom funduszy A i C — zbiornicy P.K.O., uczestnikom funduszu B — powiatowe K.K.O.

§ 24. W przypadku nie przedstawienia książeczki na żądanie (art. 13 ust. 4) w ciągu 2 miesięcy od daty wezwania za podstawę do ustalenia stanu wkładu oszczędnościowego przyjęty będzie stan konta uczestnika w zbiornicy P.K.O. lub w K.K.O. Niezależnie od tego nie przedstawienie książeczki pociąga za sobą skutki przewidziane w art. 35.

§ 25. W przypadku utraty książeczki oszczędnościowo-inwestycyjnej instytucja, która wydała książeczkę, wystawi na żądanie właściciela na jego koszt duplikat. Utracona książeczka oszczędnościowo-inwestycyjna traci ważność.
Do art. 14 ust. 3.

§ 26. 1. Wkłady oszczędnościowo-inwestycyjne będą oprocentowane w wysokości 2% rocznie. Oprocentowanie zaczyna biec od dnia 1-go następnego miesiąca, licząc od daty dokonania wpłaty, a kończy się w ostatnim dniu miesiąca poprzedzającego wypłatę.

2. Odsetki wypłacane będą:

- a) osobom prawnym i spadkom nieobjętym gotówką przy wycofaniu, zwrocie lub też innych wypłatach z książeczki oszczędnościowo-inwestycyjnej, nie podjęte odsetki zapisywane będą na wolny rachunek oszczędnościowy;
- b) osobom fizycznym w formie premii ubezpieczeniowej na wypadek śmierci.

3. Odsetek nie dolicza się do wkładu oszczędnościowego.

§ 27. 1. Premie (§ 26 ust. 2 pkt b) wypłaca P.K.O. (Ubezpieczenia osobowe).

2. P.K.O. oraz K.K.O. przelewać będą najpóźniej do dnia 15 stycznia każdego roku do Ubezpieczeń osobowych P.K.O. obliczone za ubiegły rok odsetki od wkładów oszczędnościowo-inwestycyjnych, podając jednocześnie ogólny stan wkładów oszczędnościowo-inwestycyjnych osób fizycznych na ten dzień. Odsetki te stanowią będą składkę ubezpieczenia na rok następny.

3. Ponadto P.K.O. i K.K.O., otwierając lub zamykając konta oszczędnościowo-inwestycyjne osób fizycznych, będą podawać niezwłocznie do wiadomości Ubezpieczeń osobowych P.K.O. dane ogólne, dotyczące właściciela każdego konta, a mianowicie: numer książeczki oszczędnościowo-inwestycyjnej, nazwisko i imię właściciela konta, datę urodzenia, zawód i adres.

4. Wysokość świadczeń pośmiertnych będzie ustalona na zasadzie czasowych ubezpieczeń na wypadek śmierci, zawartych każdorazowo na okres jednego roku kalendarzowego.

5. Wypłata świadczenia pośmiertnego będzie dokonywana na podstawie stanu książeczki oszczędnościowo-inwestycyjnej na koniec roku poprzedzającego rok śmierci i składek ubezpieczeniowych, obliczonych według planu działalności, przy uwzględnieniu wieku zmarłego.

6. Za uprawnionych do podjęcia świadczenia pośmiertnego uważa się małżonka, dzieci i rodziców uczestnika. Dalsi spadkobiercy winni udowodnić swe prawa spadkowe.

7. Plan działalności i specjalna taryfa świadczeń pośmiertnych bądź ich zmiany będą ustalane corocznie przez Ministra Skarbu na wniosek P.K.O. i ogłaszane w Monitorze Polskim.

Do art. 16.

§ 28. Do czasu wydania rozporządzenia, przewidzianego w art. 16 ust. 4 — B.G.K. lub instytucja przezeń upoważniona może za zezwoleniem Ministra Skarbu udzielać pożyczek w ramach Państwowego Planu Inwestycyjnego na warunkach, obowiązujących przy udzielaniu tych pożyczek z uwzględnieniem przepisów art. 16 i 17.

Do art. 19.

§ 29. O zwolnieniu części wkładu oszczędnościowego decyduje B.G.K. Za podstawę do zwolnienia mogą być wzięte tylko te nakłady, których spis ustali Rada Ministrów.

Wniosek o zwolnienie winien być złożony za pośrednictwem właściwej zbiornicy P.K.O. lub właściwej K.K.O.

Do art. 20.

§ 30. Do zgłoszenia o zwrot winny być dołączone dowody urzędowe, stwierdzające fakty uzasadniające zwrot, w szczególności:

- 1) akt zejścia członka najbliższej rodziny wraz z dowodem pokrewieństwa; za członków najbliższej rodziny uważa się małżonka, rodziców i dzieci uczestnika, pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub na jego utrzymaniu; na te okoliczności uczestnik winien przedstawić zaświadczenie właściwej gminy;
- 2) akt urodzenia dziecka;
- 3) akt małżeństwa uczestnika lub jego dziecka;

- 4) zaświadczenie lekarza urzędowego, stwierdzające utratę zdolności do pracy, spowodowaną kaleczącością lub nieuleczalną chorobą;
- 5) dowód zameldowania dziecka i zaświadczenie zakładu naukowego;
- 6) zaświadczenie gminy o klęsce żywiołowej lub stracie w inwentarzu żywym, powodującej w sposób istotny umniejszenie zdolności płatniczej uczestnika, w zaświadczeniu winna być uczyniona wzmianka, czy uczestnik funduszu został z tego tytułu zwolniony od podatku gruntowego i w jakiej wysokości.

Do art. 21.

§ 31. O wypłatę wkładu winien wystąpić spadkobierca, przedstawiając dowód śmierci uczestnika oraz dowody swych praw do spadku.

§ 32. 1. Przewidziane w art. 21 ust. 2 zarachowanie nie powoduje zmniejszenia obowiązku społecznego oszczędzania właściciela książeczki z tytułu jego uczestnictwa w S.F.O.

2. Jeżeli osoba, na rzecz której wpis winien być dokonany, nie jest uczestnikiem S.F.O. — należy wydać jej książeczkę oszczędnościowo-inwestycyjną tego funduszu, do którego należała likwidowana osoba prawna; do książeczki takiej mają zastosowanie przepisy o wkładach do S.F.O.

Do art. 22.

§ 33. Do zgłoszenia o wycofanie wkładu lub kupna renty dożywotniej należy dołączyć dowód ukończenia 65 lat życia lub zaświadczenie lekarza urzędowego o utracie zdolności do pracy oraz zaświadczenie właściwej gminy o braku dostatecznych środków utrzymania.

Do art. 20—22.

§ 34. 1. Decyzje w sprawach, wymienionych w §§ 30, 31, 32, 33 i 39 wydają: w stosunku do uczestników funduszu A i C — zbiornice P.K.O., w stosunku zaś do uczestników funduszu B — K.K.O.

2. Od decyzji tych przysługuje prawo odwołania w ciągu 2 tygodni od doręczenia.

3. Odwołanie należy wnieść do tej zbiornicy P.K.O. bądź tej K.K.O., która decyzję wydała.

4. Odwołanie rozstrzyga ostatecznie B.G.K.

5. We wszystkich innych sprawach uczestnik S.F.O. ma prawo zwrócić się do właściwej zbiornicy P.K.O., władzy podatkowej lub K.K.O. z żądaniem sprostowania.

Do art. 23 ust. 2.

§ 35. Władze podatkowe przesyłają właściwym powiatowym K.K.O.:

- a) wykazy uczestników funduszu B z podaniem wysokości podstawy opodatkowania w podatku gruntowym, wysokości ustalonego rocznego wkładu oszczędnościowego, zwolnień i podwyżek oraz ich uzasadnienia (art. 28 ust. 3 pkt 1 i 2),

- b) równocześnie z przelewem zebranych sum (§ 8 ust. 1) — wykazy osób, które wpłaciły sumy (wkłady lub zaliczki) lub od których sumy te zostały ściągnięte.

Do art. 23 ust. 4, art. 25 i art. 27 ust. 1.

§ 36. 1. Decyzje ustalające bądź zmieniające rozmiar zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym powodują automatycznie odpowiednie ustalenia bądź zmiany w ustaleniach rocznych wkładów (składek) oszczędnościowych uczestników funduszu A w tym tylko zakresie, w jakim rozmiar zobowiązania podatkowego a więc i wielkość świadczenia oszczędnościowego zależy od dochodu podlegającego opodatkowaniu (art. 25). W szczególności zmniejszenie podatku dochodowego i zaliczek na ten podatek, zastosowane na podstawie art. 23 dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1947 r. Nr 25, poz. 99), powoduje automatycznie odpowiednie zmniejszenie rocznego wkładu oszczędnościowego (składek oszczędnościowych) uczestnika funduszu A.

2. Natomiast decyzje ustalające bądź zmieniające rozmiar zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym z uwzględnieniem podwyżki przewidzianej w art. 22 ust. 1 pkt 1 lub 2 dekretu o podatku dochodowym nie mają wpływu na ustalenie rocznych wkładów (składek) oszczędnościowych uczestników funduszu A w tym zakresie, w jakim kwota zobowiązania podatkowego zależy od zastosowania bądź uchylenia podwyżki.

Przykład.

Urząd skarbowy ustalił dochód miesięczny uczestnika za miesiąc lipiec w kwocie 200.000 zł.

Dochód ten obliczony w stosunku rocznym wynosi 2.400.000 zł, odpowiadająca mu stopa podatku dochodowego — 41%, wobec czego zaliczka na podatek dochodowy (41% od 200.000 zł) wyniosłaby 82.000 zł.

Po zastosowaniu jednak 10%-ej podwyżki przewidzianej w art. 22 ust. 1 pkt 2 dekretu o podatku dochodowym urząd skarbowy ustalił zaliczkę miesięczną na podatek dochodowy (82.000 zł + 8.200 zł) w kwocie 90.200 zł.

Składka oszczędnościowa uczestnika za miesiąc lipiec wynosi 1/3 zaliczki na podatek dochodowy, jaka przypadłaby do zapłaty bez zastosowania 10%-wej podwyżki, tj. jedną trzecią część 82.000 zł czyli w zaokrągleniu 27.330 zł.

Do art. 23 ust. 5.

§ 37. 1. Roczne wkłady oszczędnościowe płatne są:

- a) przez uczestników funduszu A — w ciągu miesiąca od dnia doręczenia zawiadomienia o wysokości wkładu oszczędnościowego (art. 27 ust. 2);
- b) przez uczestników funduszu B — w terminach i na zasadach płatności podatku gruntowego;

- c) przez uczestników funduszu C, otrzymujących łączne wynagrodzenie (§ 17 ust. 1, § 18, § 44 ust. 1 i 2) — w terminie do dnia 15 stycznia za rok poprzedni.
2. Składki oszczędnościowe płatne są:
- a) przez uczestników funduszu A — w terminie do dnia 15 każdego miesiąca;
- b) przez uczestników funduszu C — w dniu wypłaty wynagrodzenia.

Do art. 23 i 29.

§ 38. 1. W przypadku nie wpłacenia składki lub rocznego wkładu oszczędnościowego w terminie, następuje przymusowe ściągnięcie należnej sumy wraz z należnościami ubocznymi i kosztami egzekucyjnymi.

2. Nieściągnięte koszty obciążają S.F.O.

Do art. 24 ust. 1 pkt 2 i 3 i ust. 2.

§ 39. 1. Stosownie do art. 24 można żądać odliczenia od rocznego wkładu oszczędnościowego wniesionych w danym roku kalendarzowym wpłat:

- a) na Państwowy Fundusz Ziemi,
b) na spłatę pożyczek inwestycyjnych.

2. Uczestnik, pragnący skorzystać z odliczenia z tytułu wpłaty na Państwowy Fundusz Ziemi, winien przedstawić zaświadczenie powiatowego władzy administracji ogólnej lub Państwowego Banku Rolnego o dacie i wysokości dokonanej wpłaty na Państwowy Fundusz Ziemi.

Jeśli termin płatności raty na Państwowy Fundusz Ziemi przypada po terminie płatności wkładu na S.F.O., uczestnik ma prawo żądać zwrotu wpłaconej sumy bądź jej części, odpowiadającej racie na Państwowy Fundusz Ziemi, przelania jej na Państwowy Fundusz Ziemi lub odliczenia od następnej raty wkładu oszczędnościowego.

3. Uczestnik, pragnący skorzystać z odliczenia z tytułu spłaty pożyczki inwestycyjnej, winien przedstawić zaświadczenie B.G.K. lub instytucji kredytowej, upoważnionej do udzielania kredytów inwestycyjnych, o dacie i wysokości wpłaty oraz stwierdzenie, że wpłata dokonana została na spłatę pożyczki, udzielonej zgodnie z Państwowym Planem Inwestycyjnym.

4. Wykaz instytucji kredytowych, w których wkłady uzasadniają odliczenia, Minister Skarbu ogłosi w Monitorze Polskim.

Do art. 26 ust. 3.

§ 40. Z dochodu uczestnika S.F.O., po potrąceniu jego rocznego wkładu oszczędnościowego, nie może nigdy pozostać mniej, aniżeli pozostałoby mu z najwyższego dochodu bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu wkładu, przypadającego na ten stopień.

I. Dochód uczestnika w kwocie 401.050 zł przyjęto w zaokrągleniu (art. 26 ust. 2) w kwocie . . . . . 401.000 zł

Od dochodu tego roczny wkład oszczędnościowy według stawki oszczędnościowej 6,3% wyniosłby (art. 26 ust. 1 i 2) . . . . . 25.260 zł

Po potrąceniu jednak tego wkładu od dochodu (401.000 zł — 25.260 zł) pozostaje dochód . . . . . 375.740 zł

Od najwyższego dochodu poprzedniego stopnia, tj. od 400.000 zł przypadałby wkład (5,7%) w kwocie . . . . . 22.800 zł

a ponieważ po potrąceniu tego wkładu od dochodu (400.000 zł — 22.800 zł) pozostaje dochód w kwocie . . . . . 377.200 zł

przeto od dochodu 401.000 zł należy ustalić roczny wkład oszczędnościowy w wysokości różnicy między 401.000 a 377.200 zł, tj. w kwocie . . . . . 23.800 zł

II. Dochód podatkowy uczestnika 240.800 zł

Od dochodu tego roczny wkład oszczędnościowy według stawki oszczędnościowej 3,7% (art. 26 ust. 1 i 2) wyniosłby . . . . . 8.900 zł

Po potrąceniu jednak tego wkładu od dochodu (240.800 zł — 8.900 zł) pozostaje tylko . . . . . 231.900 zł

Ponieważ od dochodu nie przekraczającego 240.000 zł nie może być ustalony roczny wkład oszczędnościowy (wkład = 0), przeto od dochodu 240.800 zł należy wkład ustalić w wysokości różnicy między 240.800 zł a 240.000 zł, czyli w kwocie . . . . . 800 zł

stanowiącej nadwyżkę dochodu ponad kwotę 240.000 zł, wolną od świadczenia oszczędnościowego.

Do art. 27 ust. 1.

§ 41. 1. Składki oszczędnościowe należy obliczać w wysokości 1/3 zaliczek miesięcznych na podatek dochodowy, należnych za miesiąc poprzedzający płatność składek (§ 37 ust. 2 pkt a).

2. W przypadkach zastosowania przy obliczaniu miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy zwyczajki według art. 22 ust. 1 pkt 1) lub 2) dekretu o podatku dochodowym, składki oszczędnościowe należy obliczać w sposób wskazany w § 36 ust. 2.

Do art. 30 ust. 1.

§ 42. Kwoty należnych składek oszczędnościowych, potrącone przez pracodawcę przy wypłacie wynagrodzenia lub ponoszone przez pracodawcę z własnych funduszy (§ 43), jest on obowiązany wpłacać we właściwej miejscowo zbiornicy P.K.O. w terminie 7 dni po upływie miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiła wypłata wynagrodzenia, z dołączeniem wykazu po-

trąceń, sporządzonego według przepisane go wzoru.

Do art. 31 ust. 1.

§ 43. 1. Jeżeli pracodawca nie potrąca należnych składek oszczędnościowych, lecz ponosi je z własnych funduszków, obowiązany jest przyjąć za podstawę do ustalania stawki oszczędnościowej i obliczenia składki taką kwotę, aby po potrąceniu od tej kwoty należnej składki oszczędnościowej pozostała różnica wyrażała sumę, przypadającą pracownikowi do wypłaty.

2. W przypadku, określonym w ustępie poprzedzającym, należy wypłacone pracownikowi wynagrodzenie netto przeliczyć według poniższej tabeli na odpowiadające mu wynagrodzenie brutto, od którego należy obliczyć składkę oszczędnościową według skali art. 31.

Wysokość wynagrodzenia netto w stosunku rocznym		Stanowi w stosunku do wynagrodzenia brutto
ponad zł	do zł	
240.000.—	396.000.—	99
396.000.—	588.000.—	98
588.000.—	—	97

Przykład:

Wypłacone miesięczne wynagrodzenie netto 33.500 zł w stosunku rocznym wynosi 402.000 zł.

Kwotę 402.000 zł należy pomnożyć przez 100 i podzielić przez 98 (z powyższej tabeli) według wzoru:

$$Wb = (Wn \times 100) : P$$

(Wb — wynagrodzenie brutto,

Wn — wynagrodzenie netto,

P — stopa procentowa).

$$Wb = (420.000 \text{ zł} \times 100) : 98 = 410.204 \text{ zł}$$

w stosunku rocznym, odpowiadające zaś temu miesięczne wynagrodzenie brutto (410.204 zł : 12) wynosi 34.189 zł, a więc w zaokrągleniu 34.100 zł, składka oszczędnościowa zaś (według 2% stawki) 682 zł, a po zaokrągleniu 680 zł.

3. Jeżeli oprócz składek oszczędnościowych pracodawca pokrywa z własnych funduszków również inne obciążające pracownika świadczenia publiczne, dodaje się do wynagrodzenia netto sumę wszystkich tego rodzaju świadczeń pokrytych za pracownika przez pracodawcę i do otrzymanej w ten sposób sumy stosuje się tryb postępowania wskazany w ustępie poprzedzającym.

§ 44. 1. Stawki oszczędnościowe, wymienione w art. 31 ust. 1, mają odpowiednie zastosowanie przy obliczaniu rocznych wkładów oszczędnościowych uczestników funduszu C, otrzymujących wynagrodzenie łączne. Wkłady te oblicza się przez zastosowanie do kwoty łącznego rocznego wynagrodzenia właściwej stawki oszczędnościowej.

2. Uczestnicy funduszu C, o których mowa w ustępie poprzedzającym, winni po upływie roku kalendarzowego bez wezwania uiścić w kasie właściwej miejscowo zbiornicy P.K.O., w terminie określonym w § 37 ust. 1 pkt c, między ustaloną w myśl ust. 1 kwotą rocznego wkładu oszczędnościowego a sumą potrąconych bądź poniesionych przez pracodawcę zastępczo lub zarachowanych uczestnikowi w ciągu roku (§ 21 ust. 2 i 3) składek oszczędnościowych od poszczególnych wynagrodzeń.

3. W przypadku niewykonania obowiązku, określonego w ust. 2, kwotę rocznego wkładu oszczędnościowego ustala (art. 23 ust. 1 pkt 3) miejscowo właściwa zbiornica P.K.O.

§ 45. Jeżeli poszczególni lub wszyscy pracodawcy uczestnika funduszu C, otrzymującego wynagrodzenia łączne, nie potrącali mu należnych składek oszczędnościowych, lecz ponosili je z własnych funduszków, należy przy obliczaniu rocznego wkładu oszczędnościowego przyjąć za podstawę kwoty rocznych wynagrodzeń brutto, stosując odpowiednio przepisy § 43.

Do art. 31 ust. 2 i 3.

§ 46. Zasady wskazane w art. 31 ust. 2 i 3 oraz w § 40 stosuje się również przy obliczaniu rocznych wkładów oszczędnościowych uczestników, określonych w § 44 ust. 1.

§ 47. 1. Uczestnicy funduszu A obowiązani są uiścić składki oszczędnościowe, których terminy płatności zapadły przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia, w ciągu miesiąca od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

2. Uczestnicy funduszu B obowiązani są wpłacić w ciągu miesiąca od dnia otrzymania zawiadomienia o ustalonym rocznym wkładzie oszczędnościowym na rok 1948 zaliczkę w wysokości połowy tego wkładu; uczestnik, który do dnia 1 czerwca 1948 r. nie otrzyma zawiadomienia o ustalonym rocznym wkładzie oszczędnościowym, obowiązany jest w terminie do dnia 1 lipca 1948 r. wpłacić zaliczkę w wysokości połowy należnej zaliczki na podatek gruntowy za rok 1948, jeżeli opłaca podatek gruntowy od podstawy opodatkowania do 100 kwintali żyta, a w wysokości całej zaliczki na podatek gruntowy, jeżeli podstawa opodatkowania przekracza 100 kwintali żyta.

3. Składki oszczędnościowe uczestników funduszu C, których terminy płatności zapadły przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia, winny być pobrane przez pracodawcę przy wypłacie wynagrodzenia za miesiąc maj 1948 r.

§ 48. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1948 r.

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Ziem Odzyskanych:

w z. Józef Dubiel

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Jan Dąb-Kocioł

Minister Apropowizacji:

Włodzimierz Lechowicz